

Vinderup Egnshistoriske Forening

er en aktiv forening, som dækker den gamle Vinderup Kommune.

Der er i dag knap 200 medlemmer, men vi vil gerne være mange flere.

Vi oplever en stigende interesse for at bevare vores fælles historie og finde sammenhold i det.

HJÆLP OS med at bevare historien om personer, steder og begivenheder.

I denne udgave:

Slægts- og lokalhistoriske aftener - hyggeaftener	1
Bogudgivelser på Arkivet	2
Vinderups byvåben - hejren	2
Udflugt til Gl. Estrup	4
Anlægsvandringen 2. juni	4
100-års jubilæet for Anlægget	5
Udflugt til Ny Spøttrup	6
Møde og arrangementsoversigt	7
Efterlysning	8

Slægts- og lokalhistoriske aftener - hyggeaftener

Vi fortsætter vores aftenmøder i 2017-18, som vi har gjort de sidste par år.

Møderne har vi tidligere kaldt medlemsmøder, men det er ikke et særligt dækkende navn, da alle er velkomne, unge som gamle, og uanset om man er medlem af Vinderup Egnshistoriske Forening eller ej.

Møderne er for dig, som gerne vil vide mere om din slægt eller måske blive klogere på det område, du bor i – evt hvem har boet i dit hus – hvordan så området ud osv.

Aftenmøderne arrangeres i fælleskab af Vinderup Egnshistoriske Forening (VEF) og Vinderup Egnshistoriske Arkiv, hvor arkivleder Bodil Møller og personer fra Vinderup Egnshistoriske Forening vil forsøge at hjælpe efter bedste evne. Bodil er selvfølgelig behjælpelig med, hvad der findes af materiale på arkivet, og vi har alle et

bredt kendskab til, hvilke oplysninger der kan findes på internettet.

Hvis der er ønske om det, kan vi tage et emne op (lægdsruller, gotisk skrift, tingbøger eller lignende). Der er planlagt 6 aftener i 2017-18. Anden tirsdag i september, oktober, november, januar, februar og marts.

De slægts- og lokalhistoriske aftener holdes på Vinderup Egnshistoriske Arkiv fra kl 19 – 21 ca.

Medbring gerne kaffe, for der skal også være tid til hygge og snak.

Tovholdere for disse aftener er: Bodil Møller, Ninna Weis Jensen, Tenna Kirkeby og Laila Nørsgaard.

Vi håber at se rigtig mange.

LN

Nye åbningstider på Arkivet fra 1. maj 2017

Tirsdag fra kl. 13 til 15 og torsdag fra kl. 10 til 12.

Desuden er der åbent den 1. lørdag i hver måned fra kl. 10.00 til 11.30 eller efter aftale.

Bogudgivelser på Arkivet

Hele 2 bogudgivelser har vi haft i Vinderup i år. De to bøger er meget forskellige, men dog med det til fælles, at de tager udgangspunkt i egnens historie.

Vores dejlige lokaler på Vinjes Torv var i begge tilfælde pænt fyldt op, og det anslås, at arrangementerne tilsammen tiltrak omkring 160 – 180 mennesker.

Den første bogudgivelse var *”Nørregade og Søndergade i Vinderup”* af Ninna og Helge Weis Jensen. Den blev udgivet ved en reception på Arkivet i Vinderup d. 15. april.

Bogen er resultatet af Ninnas mange års arbejde med at samle og registrere oplysninger om de enkelte huse og deres beboere. Helge har været ”skriverkarl” og hjulpet med at få samling på værket.

Bogen blev udgivet for Ninnas og Helges egen regning, og det er dejligt efterfølgende at konstatere, at den har været en stor succes. Alle-rede efter kort tid blev oplaget solgt og efter-

Ninna i midten fortæller lidt om den lange proces fra start til udgivelsen.

Hans Kurt fra Sevel Kro stod for forfriskningerne. Det er forlæggeren fra forlaget ”Hovedland”, der fortæller. Stående til højre forfatteren Lars N. Frederiksen.

spørgslen var stadig så stor, at de valgte at få trykt yderligere 200 bøger.

For 2 uger siden var der kun 8 stk. tilbage, så succesen er i hus!

Fredag d. 2. juni udgav Lars Novrup Frederiksen sin middelalderroman *”Kirstine”* ved en reception på Arkivet. Også ved denne lejlighed var der mødt mange mennesker op.

Bogen er meget lokalt funderet. Hovedpersonen Kirstine blev priorinde på Stubber Kloster sidst i 1200-tallet. Hun var en stærk kvinde, der blev involveret i mange af tidens mange intriger, bl.a. et kongemord. Også egnens stormænd er inddraget i handlingen.

Også denne bog har solgt godt; første oplag er udsolgt, og andet oplag er i handelen.

KG

Vinderups Byvåben - Hejren

Arkivet har i foråret modtaget en forespørgsel fra Handelsforeningen i forbindelse med udsmykningen af rundkørsel om kommunens gamle byvåben.

Derfor kan det være på sin plads at opdatere det gamle byvåbens historie, hvilket bedst gøres ved at genoptrykke Jørgen Frederiksens artikel fra Arkiv Nyt i efteråret 1998:

Lidt om Vinderups Kommunevåben.

Forleden fik Arkivet besøg af en 5.-klasse fra Sahl Lejrs skole. Det blev et vellykket bekendskab med et veldisciplineret og spørgelystent publikum, som også lærer Buhrkal havde glæde af.

Eet spørgsmål var nær blevet et hængeparti,

idet en kvik dreng pludselig spurgte: ”Hvorfor har kommunen en stork som byvåben?”.

Svaret var jo ligetil: ”Storken er en Hejre”. Hvad spørgeren heldigvis ikke kom ind på var, hvorfor der optræder to fugle, som endog absolut skal flyve hver sin vej.

Så vidt det har kunne opspores er historien om de to hejrer denne:

I foråret 1950 stiftedes Vinderup Turist- og Erhvervsforening og en af dens første handlinger var sammen med Hjerl Hede at få fremstillet en turistplakat. Tegnerne Mads Stage og Aage Rasmussen blev efter tur inviteret til et ophold i Vadsøgård. Det blev forslaget fra Aage Rasmussen, der vandt, han fik et honorar på 150 kr.

En plakat fra 1966. Farven på lyngen er falmet bort.

Plakaten blev udsendt d. 21. november 1951 og blev distribueret i et antal af 1500. Hjerl Hede ydede et tilskud på 2000 kr mod at få indflydelse på udformningen. Dette havde ført til nogen diskussion om hvorvidt Hjerl Hede skulle stå foroven og størst og Vinderup nederst og mindre, men da det var Vinderup Turist- og Erhvervsforening, der skulle stå for distribueringen af plakaten, fik den lov til at stå øverst og Hjerl Hede nederst, men med samme skriftstørrelse.

Samme år blev plakaten på Samvirkende Jyske Turistforeninger's årsmøde valgt til årets flotteste og senere vandt den også en førstepris i en skandinavisk konkurrence som den bedste turistplakat.

Denne "gamle hejre" prydede i flere år forsiden af Vinderup Turist- og Erhvervsforenings

Et meget dårligt billede af de skilte, der engang stod ved indfaldsvejene

brochurer, det var inden det blev moderne med et kommunevåben. Da denne forening 1. maj 1970 blev nedlagt, overgik ejerskabet til den nye "Turistforeningen for Vinderup og Omegn".

Men fadderskabet til den gamle Hejre forblev ikke problemfrit.

Ved kommunesammenlægningen i 1970 indførte mange af de nye kommuner et kommunevåben. I Vinderup enedes man om at anvende hejren fra den gamle turistplakat som motiv i kommunevåbenet.

Der opstod en vis diskussion om den kunstneriske udformning af hejren fra turist-plakaten og der skete en bearbejdning. Resultatet deraf bliver

så den unge Hejre. Vi er dog ikke i besiddelse af begrundelsen for disse ændringer eller kunstnerens navn.

Indenrigsministeriet godkendte det nye kommunevåben og gjorde samtidig opmærksom på, at våbnet kunne indregistreres ved anmeldelse til Direktoratet for Patent og Varemærkevæsen.

Derved blev kopi-ering gjort strafbart. Turistforeningen betalte 5000kr for de fulde rettigheder til mærkets anvendelse, heraf betalte kommunen tilsyneladende de 2500kr for tilladelse til at benytte Hejren i deres korrespondance.

Her er den sidste udgave af hejren.

Ja, alt er forgængeligt, det måtte den gamle Hejre sande. I dag er det den unge Hejre, der byder turisterne velkommen ved byens indfaldsveje.

Jørgen Frederiksen

Udflugt til Gl. Estrup lørdag d. 20. maj

Kl. 08.00 var vi klar til afgang med De Blå Busser til foreningens udflugt til Gl. Estrup.

25 deltagere var mødt op, og i bussen på vej til Gl. Estrup fortalte Kirsten Due levende om sine barndomserindringer fra Løvenholm og Gl. Estrup. På forhånd havde alle deltagere fået udleveret et skriftligt materiale om Gl. Estrup, som Kurt Guldbæk havde udarbejdet.

Der var mulighed for selv at gå rundt på dels Det grønne Museum (tidligere landbrugsmuseet) dels på Herregårdsmuseet.

Nogle brugte tiden på at studere gamle landbrugsmaskiner, mens andre brugte tiden på at se særudstillingen om Dansk Konditorkunst i verdensklasse, hvor man kunne beundre fantastiske kager/konditorkreationer lavet af Gert Sørensen, ligesom der var en udstilling af maden gennem tiderne.

Mange benyttede også muligheden for at købe frokost i cafeen, inden vi kl. 13 skulle til en times

rundvisning på herregårdsmuseet. En særdeles interessant rundvisning med en dygtig guide.

Bagefter var der igen mulighed for selv at gå rundt på området, inden bussen igen satte kurs mod Vinderup.

Anlægsvandringen den 8. juni

I stille sommerregn var der 32 til anledningen påklædte deltagere til en lille hverdagsaktivitet i Vinderup Lystanlæg, som i år fylder 100 år.

Vi var rundt i de smukke grønne gange, hvor hele 6 indlægsholdere gav hver deres vinkel, på anlæggets historie.

Trods regnen fornemmede vi, at folk hyggede sig, og aftenen blev afsluttet med en øl/vand un-

der halvtaget ved legepladsen.

Vi kan kun være taknemmelige over, at fremsynede borgere – for 100 år siden – skabte denne lille oase, som er med til at gøre egnen rigere.

En stor tak til alle de frivillige, som sørger for at anlægget fortsat bliver renholdt og vedligeholdt.

LN

Ninna Weis Jensen fortæller noget af anlæggets historie.

Holger Hedegaard fortæller om mindestenen for modstandsfolkene på egnen.

Holger Hedegaard. Bag ham ses kanten af den store runddam.

100 års jubilæet for Vinderup Lystanlæg 2. og 4 september

Først i september blev anlægget fejret med aktiviteter – i hele 2 dage.

Festlighederne startede allerede om fredagen, da børn fra dagplejen m.m. fra både Skive og Vinderup deltog. De var særdeles begejstret for ”Tante TUT”, se de to øverste billeder til højre.

Om søndagen var der forskellig underhold-

ning fra senen, som var opstillet ved den store plæne, og mange af områdets borgere var et vend omkring anlægget i løbet af weekenden.

Vejret var vidunderligt, og mange benyttede lejligheden til at gå rundt blandt boderne i vores allesammens dejlige anlæg.

Udflugt til Ny Spøttrup tirsdag den 29. august 2017

En kampestensgård fra 1870.

Sidst i august måned deltog 29 medlemmer af foreningen i en "kør selv" udflugt til kampestensgården Ny Spøttrup, som er beliggende ved den smukke kyst - nogle kilometer nord for Spøttrup Borg.

Gårdens ejer, Marianne Lindsmann, viste rundt på gården, inde som ude, og fortalte meget medrivende om sin egen kamp for at vedligeholde og bevare gården, som nu er fredet.

Stuehuset er imponerende med sine mere end 500 m² under tag. De flotte stuer og mange værelser med udsigt ud over Limfjorden satte fantasien i sving. Studehandler Niels Breinholt var ejer af Spøttrup Borg, da han opførte Ny Spøttrup, og man aner stadig gårdens storhed.

Efter rundvisningen, var der kaffe og kage i æ Beeshus, der efter renovering anvendes som "madpakkehus".

Der var stor spørgelyst til Marianne Lindsmann, som meget levende fortalte om gårdens historie og Niels Breinholt og slægten Kusk Mikkelsen, der ejede Ny Spøttrup i tre generationer.

En særlig interesse fra tilhørerne, var der om Marianne Lindsmanns egen historie på gården, og den opgave hun stod med, da hendes mand faldt bort – ret kort tid efter deres erhvervelse af gården.

Stædighed og hårdt arbejde har gjort, at gården i dag fremstår som en unik og smuk gård.

LF

Stuehuset. Avlsbygningerne kan anes til højre.

"Æ Beeshus" til højre, hvor aftenkaffen blev serveret.

To af de fire længer, der udgør avlsbygningerne. Stuehuset er til højre.

En del af haveanlægget.

Marianne Lindsmann på trappen ned til bryggerset m.m.

Bryggers, fyrrum m.m.. Her står de oprindelige mure uden puds.

De gamle billeder af familien Breinholt, som Marianne Lindsmann fandt under restaureringen.

Kaffe i "Æ Beeshus".

Møder, arrangementer, ture m.m.

Hvor intet andet er nævnt, er mødestedet Arkivet, Vinjes Torv 1, Vinderup.

Se også på hjemmesiden www.vinderup-egnshistorie.dk under "Møder".

Ret til ændringer forbeholdes.

Der kan i fremtiden forekomme møder, hvor kun medlemmer har gratis adgang.

2017

Tirsdag d. 3. oktober kl. 10:00 - 11:30	Chr. Andersen, Sevel, fortæller. Christian er tidligere forstander for Bøvling Idrætsefterskole. Han har for mange år siden været til et af vore sommermøder hos Aksel og Anna 'Murer'. Er også aktiv ved levendegørelsen på Hjerl Hede samt en god amatørskuespiller. Foreningen er vært ved en kop kaffe og et rundstykke, hvorefter Chr. Andersen får ordet.
Tirsdag d. 10. oktober kl. 19:30.	Billedaften - hvem er på billedet? Vi har på arkivet bl.a. en del konfirmations- og skolebilleder, hvor vi mangler navnene på personerne - så kom og hjælp os med at sætte navne på. Har du selv nogle gamle billeder fra egnen og ved noget om disse, så tag dem med og fortæl os om dem. Tag selv kaffe med.
Torsdag d. 26. oktober kl. 19:30.	Et spektakulært tohåndssværd fra Trandum v. museumsinspektør Niels Terkildsen, Holstebro Museum I september 2009 fik tre garnfiskere fra Trandum en ganske usædvanlig sværdfisk i nettet. Der var nemlig tale om et velbevaret middelalderligt tohåndssværd. Ved foredraget vil der blive fortalt om selve sværdet og dets udsmykninger, hvor det kan stamme fra, hvilken betydning det har haft for den daværende ejer og om hvorfor det er havnet i åen. Der vil endvidere blive fortalt om konflikt og genetablering af samfundsstrukturene i området i slutningen af middelalderen på overgangen til renæssancen i forbindelse med Grevens Fejde og følgerne heraf. Medbring selv kaffe.
Tirsdag d. 14. november kl. 19:30.	Slægts- og lokalhistorisk møde. Alle er velkomne. Hyggeaften for alle interesserede, med fokus på slægts- og lokalhistorie. Medbring kaffe.
Lørdag d. 18/11 2017 Kl. 10-11.30.	Reception for Årbog 2017. Der afholdes en uformel reception på Arkivet. Her præsenteres Årbog for Vinderup og Omegn 2017, ligesom det er muligt at købe den. Foreningen er som vanligt vært ved et let traktement.
Torsdag d. 7/12 2017 Kl. 19.30.	Julemøde Tinne og Hans Lund vil fortælle med fokus på jul og traditioner. Foreningen er vært ved et mindre traktement.

Møder, arrangementer, ture m.m.

2018

Tirsdag d. 9. januar Kl. 19 - 21.	Slægts- og lokalhistorisk møde. Alle er velkommen. Hyggeaften for alle interesserede, med fokus på slægts- og lokalhistorie. <p style="text-align: right;">Medbring kaffe.</p>
Torsdag d. 25. januar Kl. 19.00	Foredrag om fattigforsorgens barndom i Danmark. Ved museumsinspektør Per Lunde Lauridsen, Ringkøbing-Skjern Museum. Foredraget afholdes i samarbejde med Vinderup Menighedsråd, og det afholdes i Kirke- og Kulturhuset, Søndergade, Vinderup. <p style="text-align: right;">Medbring selv kaffe.</p>
Tirsdag d. 13. februar Kl. 19 - 21.	Slægts- og lokalhistorisk møde. Alle er velkomne. Hyggeaften for alle interesserede, med fokus på slægts- og lokalhistorie. <p style="text-align: right;">Medbring kaffe.</p>
Torsdag d. 8. marts Kl. 19.30.	Generalforsamling Ordinær generalforsamling i henhold til vedtægterne. <p style="text-align: right;">Medbring kaffe.</p>
Tirsdag d. 13. marts Kl. 19 - 21.	Slægts- og lokalhistorisk møde. Alle er velkomne. Hyggeaften for alle interesserede, med fokus på slægts- og lokalhistorie. <p style="text-align: right;">Medbring kaffe.</p>

Efterlysning..... nyt medlem til årbogsudvalget

Årbogsudvalget, der lige nu består af 6 medlemmer (3 af Vinderup Egnshistoriske Forenings medlemmer og 3 fra foreningens bestyrelse) ønskes udvidet med endnu et medlem af foreningen.

Årbogsudvalget samler og udvælger artikler til årets udgave af Årbog for Vinderup Egnshistoriske Forening. Dette arbejde foregår på udvalgsmøder (ca. 4 pr. år), hvor vi begynder med en kop kaffe og et rundstykke. Møderne varer pr. gang ca. 1½ - 2 timer.

Arbejdet er ulønnet – dog modtager udvalgsmedlemmerne et eksemplar af årets bog!

Vi søger et medlem (m/k), som har interesse i egnshistorie, lyst til at læse indkommet materiale, måske selv bidrage med nogle artikler, og som måske er opvokset i Vinderup eller omegn.

Kunne du tænke dig at være med, så henvend dig blot til formanden for årbogsudvalget Kurt Guldbæk tlf. 51288554 eller sekretær Bente Dalsgaard tlf. 30236452.

Redaktionen består af: Lars Frederiksen, Sevel - telefon 23637088
Kurt Guldbæk, Hasselholt – telefon 51288554

Der modtages gerne gode ideer til næste udgave af Klummen, som skal udkomme i februar - marts måned.